

RAZVOJ RITMIČKE GIMNASTIKE U REGIJI SJEVER OD 2010. GODINE

Juravić, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:117:037211>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-18**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(studij za stjecanje akademskog naziva: magistar kineziologije u edukaciji i sportskoj rekreaciji)

Lucija Juravić

**RAZVOJ RITMIČKE GIMNASTIKE
U REGIJI „SJEVER“ OD 2010. GODINE**

Diplomski rad

Mentor:

izv. prof. dr. sc. Josipa Radaš

Zagreb, lipanj, 2024.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

DIPLOMSKI RAD

Sveučilište u Zagrebu
Kineziološki fakultet
Horvaćanski zavoj 15, 10000 Zagreb, Hrvatska

Naziv studija: Kineziologija; **smjer:** Kineziologija u edukaciji i sportskoj rekreaciji

Vrsta studija: sveučilišni

Razina kvalifikacije: integrirani prijediplomski i diplomski studij

Studij za stjecanje akademskog naziva: sveučilišni/sveučilišna magistar/magistra kineziologije u edukaciji i sportskoj rekreaciji (univ. mag. cin.)

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Kineziologija

Vrsta rada: Stručni rad

Naziv diplomskog rada: je prihvaćena od strane Povjerenstva za diplomске radove Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini 2023./2024. dana 07. svibnja 2024.

Mentor: izv. prof. dr. sc. Josipa Radaš

Pomoć pri izradi:

RAZVOJ RITMIČKE GIMNASTIKE U REGIJI „SJEVER“ od 2010. GODINE

Lucija Juravić, 0034077286

Sastav Povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskog rada i diplomskog ispita:

1. izv. prof. dr. sc. Josipa Radaš	Predsjednik - mentor
2. prof. dr. sc. Gordana Furja-Mandić	član
3. izv. prof. dr. sc. Zrinko Čustonja	član
4. izv. prof. dr. sc. Dario Škegro	zamjena člana

Broj etičkog odobrenja:

Rad je u tiskanom i elektroničkom (pdf format) obliku pohranjen u Knjižnici Kineziološkog fakulteta, Horvaćanski zavoj 15, Zagreb

BASIC DOCUMENTATION CARD

DIPLOMA THESIS

University of Zagreb
Faculty of Kinesiology
Horvacanski zavoj 15, 10000 Zagreb, Croatia

Title of study program: Kinesiology; course Kinesiology in Education and Sports recreation

Type of program: University

Level of qualification: Integrated undergraduate and graduate

Acquired title: University Master of Kinesiology in Education and Sports recreation

Scientific area: Social sciences

Scientific field: Kinesiology

Type of thesis: Professional work

Master thesis: has been accepted by the Committee for Graduation Theses of the Faculty of Kinesiology of the University of Zagreb in the academic year 2023/2024 on May 07, 2024.

Mentor: Josipa Radaš, associate prof.

Technical support:

DEVELOPMENT OF RHYTHMIC GYMNASTICS IN THE "NORTHERN" REGION from 2010

Lucija Juravić, 0034077286

Thesis defence committee:

1. Josipa Radaš, associate prof.	chairperson-
supervisor
2. Gordana Furjan-Mandić, PhD, prof.	member
3. Zrinko Čustonja, associate prof.	member
4. Dario Škegro, associate prof.	substitute member

Ethics approval number:

**Printed and electronic (pdf format) version of thesis is deposited in Library of the Faculty of Kinesiology,
Horvacanski zavoj 15, Zagreb**

Ovim potpisima se potvrđuje da je ovo završena verzija diplomskog rada koja je obranjena pred Povjerenstvom, s unesenim korekcijama koje je Povjerenstvo zahtijevalo na obrani te da je ova tiskana verzija istovjetna elektroničkoj verziji predanoj u Knjižnici.

Mentor:

izv. prof. dr. sc. Josipa Radaš

Student:

Lucija Juravić

RAZVOJ RITMIČKE GIMNASTIKE U REGIJI „SJEVER“ OD 2010. GODINE

Sažetak

Ritmička gimnastika kao sportska disciplina prepoznatljiva je po kombinaciji složenih tehničkih elemenata, akrobatskih elemenata i upotrebi rekvizita sa izražajnim pokretima i koreografijom te interpretaciji glazbe kroz pokrete gimnastičarke. Estetska privlačnost i tehnička zahtjevnost ritmičke gimnastike čine je jednim od najatraktivnijih sportova za žene.

U posljednjih desetak godina došlo je do značajnog razvoja ritmičke gimnastike na području cijele Republike Hrvatske. Zahvaljujući sustavnom radu na popularizaciji ovog sporta svake se godine povećava broj djevojčica koje se njime počinju rekreativno baviti već u najranijoj dobi oko treće godine života, a u natjecateljski program prelaze oko šeste godine. U ovom su razdoblju osmišljeni novi programi i sustavi natjecanja kojima se postigla masovnost i obuhvaćen je velik broj djevojčica različitih uzrasta i razine programa. Natjecanja koja se održavaju na gradskom, regionalnom i državnom nivou doprinijela su podizanju natjecateljske kvalitete vježbačica i daljnjem razvoju ritmičke gimnastike u Republici Hrvatskoj.

Otvaranje novih klubova u regiji „Sjever“ i povećanje broja djevojčica koje se u najranijoj dobi uključuju u trenažni proces, te uvođenje novih natjecateljskih programa i povećanje broja natjecanja na svim nivoima, značajno doprinose podizanju natjecateljske kvalitete gimnastičarki koje na međunarodnom planu i velikim natjecanjima ostvaruju sve bolje rezultate.

Zaključno, razvoj ritmičke gimnastike u regiji „Sjever“ od 2010. godine do danas značajno je utjecao na razvoj ritmičke gimnastike kao sportske discipline u cijeloj Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: popularizacija, masovnost, natjecanja, klubovi

DEVELOPMENT OF RHYTHMIC GYMNASTICS IN THE „NORTHERN“ REGION FROM 2010

Abstract:

As a sport discipline rhythmic gymnastics is recognizable by the combination of complex technical elements, acrobatic elements and the use of apparatus with expressive movements, choreography and interpretation of music through the movements of the gymnast. The aesthetic appeal and technical demands of rhythmic gymnastics make it one of the most attractive sports for women.

In the last ten years, there has been a significant development of rhythmic gymnastics throughout the Republic of Croatia. Thanks to systematic work on the popularization of this sport, the number of girls who starts training it recreationally at the earliest age, around the age of three, and who enter the competitive program around the age of six, increases every year. In this period, new programs and competition systems were designed, which helped to achieved larger magnitude and inclusion of girls of different ages and program levels. Competitions held at the city, regional and national level have contributed to raising the competitive quality of gymnast and the further development of rhythmic gymnastics in the Republic of Croatia.

Opening of new clubs in the „northern“ region and the increase in the number of girls who are involved in the training process from an early age, as well as the introduction of new competition programs and the increase in the number of competitions at all levels, have significantly contributed in raising the competitive quality of gymnasts who now achieve better results in international and major competitions.

In conclusion, the development of rhythmic gymnastics in the „northern“ region from 2010 until today has significantly influenced the development of rhythmic gymnastics as a sports discipline in the entire Republic of Croatia.

Key words: popularization, massiveness, competitions, clubs

SADRŽAJ

1. UVOD	8
Problem rada	11
2. HRVATSKA RITMIČKA GIMNASTIKA	11
2.1. Tehnički odbor ritmičke gimnastike	11
2.2. Sudačka organizacija Tehničkog odbora ritmičke gimnastike	13
2.3. Sustav natjecanja u ritmičkoj gimnastici	14
3. RAZVOJ RITMIČKE GIMNASTIKE U REGIJI „SJEVER“ OD 2010. GODINE	16
3.1. <i>Osnivanje i razvoj klubova</i>	17
3.2. <i>Organizacija natjecanja i uspjesi</i>	19
3.3. <i>Prva Hrvatska juniorska grupna vježba</i>	21
3.4. <i>Članice reprezentacije iz Klubova regije „Sjever“ – individualan program</i>	22
4. ZAKLJUČAK	28
5. LITERATURA	30

1. UVOD

Ritmička gimnastika elegantan je i tehnički zahtjevan sport koji kombinira elemente plesa, baleta, akrobatike i gimnastike s upotrebom različitih rekvizita poput vijače, obruča, lopte, čunjeva i trake. Naglašava gracioznost, fleksibilnost, snagu i koordinaciju gimnastičarke, a izvodi se uz glazbu (Jastrjemskaia i Titov, 2016). Natjecanja se odvijaju na nacionalnoj i međunarodnoj razini, uključujući Svjetska i Europska prvenstva te Olimpijske igre. Promjene u stilovima koreografije, upotrebi rekvizita, tehničkim zahtjevima i pravila ocjenjivanja definira Međunarodna gimnastička federacija (FIG) (<https://www.gymnastics.sport/site/>).

Ritmička gimnastika razvila se iz europskih plesnih i gimnastičkih tradicija u 19. i 20. stoljeću. Svoje korijene ritmička gimnastika vuče iz različitih tjelesnih praksi, uključujući švedsku gimnastiku, balet i ekspresivni ples. Pioniri poput François del Sarte, Catherine E. Beecher, Emilie Jaques-Dalcroze, George Demeny i Rudolf Laban razvijali su metode tjelesnog izražavanja koje su kasnije integrirane u ritmičku gimnastiku (Furjan-Mandić, 2007). Moderne oblike ritmička gimnastika počinje poprimati početkom 20-tog stoljeća u Rusiji gdje se u Lenjingradu i Moskvi organiziraju prve škole ritmičke gimnastike. Prvo zabilježeno natjecanje u ritmičkoj gimnastici održano je u travnju 1941. godine u Lenjingradu, a nakon II svjetskog rata u zemljama istočnog bloka razvija se nova sportska grana „hudožestvenaja gimnastika“ (Wolf-Cvitak, 2004).

Prema Furjan-Mandić (2007) početkom 1960-tih upravljanje ritmičkom gimnastikom kao sportskom disciplinom preuzima Međunarodna gimnastička federacija (FIG), koja okuplja nacionalne gimnastičke saveze te koordinira i upravlja gimnastičkim sportom. Zahvaljujući tome ritmička gimnastika 1962. godine postaje priznata kao međunarodni sport pod nazivom „moderna gimnastika“ s uspostavom prvih međunarodnih pravila i standarda ocjenjivanja. Naziv sportske discipline se 1975. godine u Bernu mijenja u ritmičko-sportska gimnastika, da bi svoje današnje ime „ritmička gimnastika“ dobila krajem 1998. godine.

Prvo (eksperimentalno) svjetsko pojedinačno prvenstvo u ritmičkoj gimnastici, na kojem je sudjelovalo dvadeset osam (28) ritmičarki iz deset (10) europskih zemalja, održano je 1963. godine u Budimpešti (Mađarska). Prvo Svjetsko prvenstvo za skupne vježbe održano je 1967. godine u Copenhagenu (Danska), a prvo Europsko prvenstvo u Madridu (Španjolska) 1978. godine. U obitelj olimpijskih sportova ritmička gimnastika ulazi tek 1984. godine, kada je prvi put

predstavljena na Olimpijskim igrama u Los Angelesu (SAD) kao demonstracijski sport. Službeni olimpijski sport postaje od 1988. godine na Olimpijskim igrama u Seoulu (Južna Koreja).

Ritmička gimnastika oduvijek je bila isključivo ženski sport, ali to se polako mijenja. Muška ritmička gimnastika novi je sport popularan u Aziji, posebno Japanu, koji tek treba doživjeti svoju afirmaciju. Prvo službeno natjecanje u muškoj ritmičkoj gimnastici održano je u Japanu od 27. do 29.11.2003. godine. Na Olimpijskim igrama održanim 2016. godine u Rio de Janeiro (Brazil) predstavljen je kao demonstracijski sport (Jurinec, Furjan-Mandić i Kolarec, 2008).

Razvoj ritmičke gimnastike u Hrvatskoj započinje u drugoj polovici 20. stoljeća unutar tadašnje Jugoslavije. Ova sportska disciplina bila je u početku manje poznata i popularna u usporedbi s muškom i ženskom sportskom gimnastikom koje u to vrijeme već imaju bogatu povijest i dugu tradiciju. Prva sekcija ritmičke gimnastike u Hrvatskoj osnovana je 1965. godine u okviru Društva za sportsku rekreaciju Partizan – Maksimir pod trenerskim vodstvom Dragane Aleksić. (Cvitak-Wolf, 2004). Članice sekcije su 1966. godine nastupile na Prvenstvu Jugoslavije čime se hrvatska ritmička gimnastika jasno odijelila od ritmike ili estetske gimnastike te postala natjecateljskim sportom (Furjan-Mandić, 2007). Godine 1978. registrirano je prvo Gimnastičko društvo Maksimir koje je iste godine organiziralo prvi turnir u ritmičkoj gimnastici - Svibanjski turnir. Druga sekcija ritmičke gimnastike u Hrvatskoj osnovana je 1977. godine u okviru Društva za sportsku rekreaciju Partizan – Novi Zagreb pod trenerskim vodstvom Jasenke Wolf-Cvitak. Do osnutka Kluba za ritmičko-sportsku gimnastiku Leda 1990. godine neko su vrijeme djelovali kao sekcija Gimnastičkog kluba Novi Zagreb (Cvitak-Wolf, 2004). U ovom razdoblju svakako treba spomenuti i začetke ritmičke gimnastike u Varaždinu početkom sedamdesetih godina u okviru Pionirske gimnastičke škole Društva sportske rekreacije „Partizan“ (Kristofić, Stolnik i Remar, 2009). Ovi klubovi postavili su temelje za budući razvoj i popularizaciju ritmičke gimnastike među djevojčicama i mladim djevojkama, a hrvatska ritmička gimnastika je postepeno dobivala na prepoznatljivosti i privlačila sve veći broj natjecateljica i gledatelja.

1990-te godine donijele su nove izazove i prilike za hrvatsku ritmičku gimnastiku. Tijekom Domovinskog rata, mnogi sportski klubovi suočavali su se s poteškoćama, ali su unatoč tome uspjeli očuvati kontinuitet treninga i natjecanja. Nakon što je Hrvatska postala samostalna država, što je otvorilo vrata za širu međunarodnu suradnju i sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima pod hrvatskom zastavom, Hrvatski gimnastički savez je 01. veljače 1992. godine postao članom

Europskog gimnastičkog saveza (EUG) (<https://www.europeangymnastics.com/page/member-federations>). Iste je godine u Varaždinu od 20. do 21.06. održano 1. Pojedinačno Prvenstvo Hrvatske u ritmičko sportskoj gimnastici (A program) na kojem su se u tri dobne kategorije (kadetkinje, juniorke i seniorke) natjecale gimnastičarke iz tri hrvatska kluba: GD Maksimir, GD Vindija i KRSG Leda. S obzirom da su sva tri navedena Kluba iz regije „Sjever“ može se reći da je regija „Sjever“ u ovom razdoblju postavila temelje za razvoj hrvatske ritmičke gimnastike. Zahvaljujući entuzijazmu i kvaliteti trenerica te brojnim talentiranim gimnastičarkama koje su stvorile, ovi će klubovi dugi niz godina dominirati hrvatskom ritmičkom gimnastikom i biti baza članica hrvatske reprezentacije u ritmičkoj gimnastici. Nekoliko godina kasnije, 1996. godine održano je i prvo državno natjecanje za gimnastičarke „B“ programa pod nazivom 1. Višebojsko Prvenstvo Hrvatske „B“ program.

Ulaskom u 21. stoljeće, ritmička gimnastika u Hrvatskoj doživljava daljnji uspon. Osnivaju se novi klubovi i organiziranju brojna međunarodna natjecanja koja okupljaju natjecateljice iz sve većeg broja zemalja. Ova natjecanja ne samo da promiču ritmičku gimnastiku, već i jačaju veze između gimnastičkih klubova i omogućuju hrvatskim gimnastičarkama veći broj natjecanja koja bitno doprinose sigurnosti izvedbe vježbi i podizanju natjecateljske forme gimnastičarki. Od 2001. do 2003. godine u programe sportskih škola ritmičke gimnastike klubova upisuje se sve više djevojčica svih dobnih uzrasta, što u klubovima stvara široku bazu vježbačica i omogućava lakšu selekciju najtalentiranijih među njima za vrhunski sport. Dogovorom zagrebačkih klubova ritmičke gimnastike Maksimir, Leda i Zagreb 2004. godine započelo se u regiji „Sjever“ s natjecanjima u „C“ programu na gradskoj razini na način da svaki klub organizira jedno kolo natjecanja. Program je 2007. zaživio i u ostalim dijelovima Hrvatske, a provodio se isključivo na regionalnoj razini. Prvo natjecanje za „C“ program na nacionalnoj razini, kojem su prethodila natjecanja na regionalnoj razini, održano je 2008. godine pod nazivom 1. kup Hrvatske u „C“ programu u ritmičkoj gimnastici.

Cilj ovog rada je prikazati razvoj ritmičke gimnastike u Republici Hrvatskoj od 2010. godine do danas s naglaskom na regiju „Sjever“ i aktualno stanje.

Problem rada

U posljednjih desetak godina došlo je do značajnog razvoja ritmičke gimnastike na području cijele Republike Hrvatske. Zahvaljujući sustavnom radu na popularizaciji ovog sporta svake se godine povećava broj djevojčica koje se njime počinju rekreativno baviti već u najranijoj dobi oko treće godine života, a u natjecateljski program prelaze oko šeste godine. Osmišljeni su novi programi i sustavi natjecanja kojima se obuhvaća velik broj djevojčica različitih uzrasta i razine programa. Održavaju se natjecanja na gradskom, regionalnom i državnom nivou što je doprinijelo podizanju natjecateljske kvalitete vježbačica i daljnjem razvoju ritmičke gimnastike u Republici Hrvatskoj. Otvaraju se brojni klubovi pogotovo u regiji sjever koja je najrazvijenija i broji najviše klubova ritmičke gimnastike. Obuhvaća Grad Zagreb, Zagrebačku, Krapinsko-Zagorsku, Varaždinsku, Koprivničko-Križevačku, Bjelovarsko-Bilogorska i Međimursku županiju.

2. HRVATSKA RITMIČKA GIMNASTIKA

Hrvatski gimnastički savez (HGS) krovna je udruga hrvatske gimnastike (<https://hgs.hr/>). U članstvo okuplja sve gimnastičke klubove i upravlja svim aspektima gimnastičkih sportova u Hrvatskoj, uključujući ritmičku gimnastiku. Unutar HGS-a, Tehnički odbor ritmičke gimnastike (TORG) igra vitalnu ulogu u organizaciji, razvoju i promicanju hrvatske ritmičke gimnastike (<https://hgs.hr/tijelo-saveza-to-rg/>).

2.1. Tehnički odbor ritmičke gimnastike

Predsjednik i članovi Tehničkog odbora ritmičke gimnastike ključni su akteri u razvoju i promicanju ritmičke gimnastike u zemlji. Oni aktivno sudjeluju u planiranju strategija za unapređenje sporta, koordiniraju i upravljaju svim aktivnostima vezanim uz ritmičku gimnastiku u Hrvatskoj te surađuju s ostalim tijelima Hrvatskog gimnastičkog saveza, klubovima, trenerima i sucima ritmičke gimnastike.

Način rada, obveze i odgovornosti članova Tehničkog odbora ritmičke gimnastike u obavljanju stručnih poslova i zadataka vezanih uz ritmičku gimnastiku propisani su Poslovníkom o radu tehničkog odbora ritmičke gimnastike (<https://hgs.hr/wp-content/uploads/2021/02/poslovník-o-radu-tehnickog-odbora-rg.pdf>). Članovi Tehničkog odbora ritmičke gimnastike za svoj su rad odgovorni Izvršnom odboru i Predsjedniku HGS-a.

Sastav i trajanje mandata članova Tehničkog odbora ritmičke gimnastike utvrđuje se Odlukom Izvršnog odbora Hrvatskog gimnastičkog saveza o osnivanju Tehničkih odbora.

Prema odluci Izvršnog odbora o imenovanju članova Tehničkih odbora i ostalih radnih tijela HGS-a u mandatu 2024-2028 sa sjednice održane 22.06.2024. godine (<https://hgs.hr/sluzbene-vijesti-sa-izvršnog-odbora-hgs-a-održanog-22-6-2024/>) i podacima objavljenim na mrežnim stranicama Hrvatskog gimnastičkog saveza Tehnički odbor ritmičke gimnastike u mandatu 2024-2028 djelovati će u sastavu:

Nika Roberta Crevatini, predsjednica - izbornica seniorske reprezentacije

Elena Bosykh, član - izbornica juniorske reprezentacije

Rea Strnad, član - izbornica reprezentacije mlađih dobnih kategorija

Josipa Radaš, član - koordinatorica za nacionalni program

Mirjana Starčević Bosnar, član - vrhovna sutkinja

Lana Sambol, član - predstavnica sportaša (bez prava glasanja)

Kao glavne zadaće Tehničkog odbora ritmičke gimnastike HGS-a mogu se izdvojiti:

1. Organizacija natjecanja: Tehnički odbor ritmičke gimnastike odgovoran je za planiranje i provedbu nacionalnih natjecanja, uključujući državna prvenstva, CRO Ligu i kontrolne treninge reprezentacije za međunarodna natjecanja. Osigurava da se sva natjecanja ritmičke gimnastike koja se organiziraju u Republici Hrvatskoj održavaju u skladu s međunarodnim pravilima i standardima.

2. Razvoj i edukacija: Tehnički odbor ritmičke gimnastike pruža podršku u edukaciji i licenciranju trenera, sudaca i sportaša. Organiziraju se seminari, radionice i tečajevi kako bi se osigurao stalan napredak i profesionalni razvoj svih uključenih u ritmičku gimnastiku.

3. Reprezentacija: Tehnički odbor ritmičke gimnastike koordinira sudjelovanje hrvatskih gimnastičarki na međunarodnim natjecanjima, Mediteranskim igrama, Europskim i Svjetskim prvenstvima. Prati sportski razvoj i rezultate kandidatkinja za reprezentaciju u svim dobnim kategorijama, vrši rangiranje članica reprezentacije na temelju ostvarenih rezultata na državnim prvenstvima, CRO Liga i FIG natjecanjima, organizira zajedničke treninge i brine o sportskoj pripremi članica reprezentacije te osigurava da su reprezentativni timovi adekvatno opremljeni i podržani.

4. Propisi i regulative: Tehnički odbor ritmičke gimnastike donosi i brine o provedbi pravila i programa koji reguliraju ritmičku gimnastiku u Hrvatskoj. Ovo uključuje usklađivanje s međunarodnim gimnastičkim pravilima te prilagodbu i implementaciju istih na nacionalnoj razini.

5. Promocija i popularizacija: Jedan od ključnih ciljeva Tehničkog odbora ritmičke gimnastike je promicanje ritmičke gimnastike u Hrvatskoj. To uključuje suradnju s medijima, organizaciju promotivnih događaja i aktivnosti te poticanje interesa za ovaj sport među mladima.

2.2. Sudačka organizacija Tehničkog odbora ritmičke gimnastike

Sudačka organizacija Tehničkog odbora ritmičke gimnastike igra ključnu ulogu u osiguravanju pravednosti, kvalitete i transparentnosti natjecanja koja se organiziraju u Hrvatskoj na svim razinama. Sutkinje su zadužene za ocjenjivanje izvedbi gimnastičarki prema strogo definiranim pravilima i standardima, te imaju značajan utjecaj na razvoj i reputaciju ovog sporta.

Sve sutkinje ritmičke gimnastike prolaze stručnu edukaciju na kraju koje polažu ispite radi licenciranja svog statusa. Prema rangu razlikujemo međunarodne sutkinje (FIG BREVET licenca), te nacionalne sutkinje, nacionalne pripravnice i regionalne sutkinje (licenca HGS-a).

Prema podacima dostupnim na mrežnim stranicama Hrvatskog gimnastičkog saveza (<https://hgs.hr/rg-sutkinje/>) radom Sudačke organizacije Tehničkog odbora ritmičke gimnastike rukovodi Sudačka komisija u sastavu:

Mirjana Starčević Bosnar, predsjednica

Melita Kolarec, član

Barbara Stojković, član

Vrhovna sutkinja ritmičke gimnastike je Mirjana Starčević Bosnar, međunarodna sutkinja 2. kategorije.

Na popisu članica Sudačke organizacije iz 2024. godine je 57 (pedeset i sedam) licenciranih sutkinja od čega 13 (trinaest) sa međunarodnom licencom, 12 (dvanaest) sa licencom nacionalne sutkinje, 12 (dvanaest) sa licencom sutkinje pripravnice i 20 (dvadeset) sa licencom regionalne sutkinje (<https://hgs.hr/wp-content/uploads/2024/06/rg-sutkinje-2024.pdf>).

Sutkinje sude po odredbama Pravilnika za ocjenjivanje koji donosi Međunarodna gimnastička federacija i koji je podložan promjenama u svakom olimpijskom ciklusu. Sukladno tome svake četiri (4) godine organiziraju se sudački seminari i ispiti za stjecanje ili potvrdu sudačkog statusa. Sudačka komisija Tehničkog odbora ritmičke gimnastike unutar olimpijskog ciklusa početkom svake kalendarske godine organizira seminar radi dodatne edukacije i usavršavanja sutkinja. Prije svakog natjecanja u ritmičkoj gimnastici održava se sudački sastanak na kojem se utvrđuje raspored sutkinja po komisijama te dogovaraju i usklađuju kriteriji suđenja kako bi se pogreške pri ocjenjivanju gimnastičarki svele na što manju mjeru. Sutkinje na natjecanjima ocjenjuju tehničku vrijednost vježbe (težine), umjetničku vrijednost i pogreške izvođenja.

2.3.Sustav natjecanja u ritmičkoj gimnastici

U dokumentu Nacionalni program ritmičke gimnastike za 2022-2024 (<https://hgs.hr/wp-content/uploads/2024/03/nacionalni-program-rg-2022-2024.pdf>) kojeg je donio Tehnički odbor ritmičke gimnastike Hrvatskog gimnastičkog saveza propisani su:

1. Opća podjela natjecanja u ritmičkoj gimnastici:
individualni i program grupnih vježbi.
2. Program natjecanja u ritmičkoj gimnastici:
apsolutni, slobodni, obavezni i početnički program.
3. Razina natjecanja u ritmičkoj gimnastici:
 - I. razina natjecanja - gradska razina
 - II. razina natjecanja - regionalna razina
 - III. razina natjecanja - nacionalna razina
4. Regionalna podjela klubova koji sudjeluju u programu natjecanja:

prema zemljopisnim oznakama za strane svijeta «Sjever», «Jug», «Istok» i «Zapad».

Regija «Sjever» obuhvaća županije: Zagrebačka, Grad Zagreb, Krapinsko-Zagorska, Varaždinska, Koprivničko-Križevačka, Bjelovarsko-Bilogorska, Međimurska

Regija «Istok» obuhvaća županije: Virovitičko-Podravska, Požeško-Slavonska, Brodsko-Posavska, Osječko-Baranjska, Vukovarsko-Srijemska

Regija «Zapad»: Karlovačka, Primorsko-Goranska, Sisačko-Moslavačka, Istarska

Regija «Jug»: Ličko-Senjska, Zadarska, Šibensko-Kninska, Splitsko-Dalmatinska, Dubrovačko-Neretvanska

U Republici Hrvatskoj trenutačno djeluju dvadeset i dva (22) kluba ritmičke gimnastike, od kojih u sustavu natjecanja za apsolutni program na nacionalnoj razini sudjeluju:

- regija „Sjever“ (5 klubova) – GK Maksimir, Zagreb; KRG Leda, Zagreb; KRG Zagreb, Zagreb; GK Aura, Zagreb i GK Vindija, Varaždin
- regija „Istok“ (2 kluba) – KRŠG Rondo, Osijek i KRG Pirueta, Virovitica
- regija „Zapad“ (3 kluba) – KRSG Poreč, Poreč; KSRG Gazela, Pula i KREG Galatea, Funtana
- regija „Jug“ (1 klub) – KRG Sirena, Zadar

U razdoblju od 1992. do 1995. godine državna prvenstva u ritmičkoj gimnastici održavaju se samo za gimnastičarke „A“ programa. Prvo natjecanje na nacionalnoj razini za gimnastičarke „B“ programa održano je 1996. godine, te se državna prvenstva u razdoblju od 1996. do 2007. godine redovito organiziraju za gimnastičarke „A“ i „B“ programa. Kako bi se u dvoranama zadržao što veći broj vježbačica koje nemaju predispozicije za „A“ i „B“ program, a vole ritmičku gimnastiku i žele nastaviti sa vježbanjem u manje zahtjevnom programu, od 2008. godine natjecanja na nacionalnoj razini organiziraju se i za gimnastičarke „C“ programa.

Natjecanja u „A“ programu na svim razinama održavaju se prema propozicijama Međunarodne gimnastičke federacije (FIG), a naziva se još i „vrhunski program“ te u njemu sudjeluju najbolje gimnastičarke pojedinih klubova. Prema propozicijama Hrvatskog gimnastičkog saveza odvijaju se natjecanja u „B“ i „C“ programu. Uvođenje „C“ programa u sustav natjecanja omogućilo je da svaka polaznica sportske škole natječe, osjeti natjecateljski duh i sve vrijednosti koje donosi – i

radovanje u pobjedi i podnošenje poraza, a naglasak je na masovnosti i popularizaciji ritmičke gimnastike među djevojčicama od predškolskog uzrasta do srednjih škola (Kolarec i Jurinec, 2008).

Nacionalnim programom u ritmičkoj gimnastici za 2022.-2024. godinu (TORG HGS, 2022) uvodi se program obaveznih vježbi u kojem djevojčice iz svih klubova izvode istu vježbu propisanu od strane Tehničkog odbora ritmičke gimnastike HGS-a. Na taj se način još više popularizira sport, a treneri već prije selektiranja mogu vidjeti kako se djevojčice snalaze u natjecateljskim uvjetima.

3. RAZVOJ RITMIČKE GIMNASTIKE U REGIJI „SJEVER“ OD 2010. GODINE

Ritmička gimnastika u „regiji Sjever“, koja obuhvaća područja: Zagrebačka županija, Grad Zagreb, Krapinsko-Zagorska županija, Varaždinska županija, Koprivničko Križevačka županija, Bjelovarsko Bilogorska i Međimurska županija, bilježi značajan napredak i rast od 2010. godine. Ova regija prepoznatljiva je po uspješnim gimnastičkim klubovima, talentiranim gimnastičarkama i organizaciji brojnih natjecanja i događanja.

U regiji „Sjever“ djeluje šest (6) klubova ritmičke gimnastike od kojih čak pet (5) na području Grada Zagreba (Gimnastički klub Maksimir, Klub ritmičke gimnastike Leda, Klub ritmičke gimnastike Zagreb, Gimnastički klub Aura, Gimnastički klub Trešnjevka) i jedan (1) na području Varaždinske županije (Gimnastički klub Vindija). Gore navedeni klubovi okupljaju veliki broj djevojčica svih dobnih uzrasta: GK Maksimir - 270, KRG Leda – 320, KRG Zagreb - 230, GK Aura – 390, GK Trešnjevka - 40, GK Vindija – 60 ritmičarki. Prema gore navedenim podacima prikupljenim od klubova, u regiji „Sjever“ ritmičkom se gimnastikom bavi oko 1300 djevojčica, što je čini najmasovnijom regijom ritmičke gimnastike u Hrvatskoj. Svaki od klubova ritmičke gimnastike iz regije „Sjever“ u određenom je vremenskom razdoblju na svoj način doprinio razvoju hrvatske ritmičke gimnastike.

3.1. Osnivanje i razvoj klubova

Od 2010. godine, ritmička gimnastika u regiji Sjever doživjela je značajan razvoj kroz osnivanje novih klubova i jačanje postojećih.

Do 2010. godine na području regije „Sjever“ djeluju Klubovi:

1. Gimnastički klub „Maksimir“, Zagreb (<https://gkmaksimir.hr/>)
2. Klub ritmičke gimnastike „Leda“, Zagreb (<https://krgleda.hr/>)
3. Klub ritmičke gimnastike „Zagreb“, Zagreb (<https://www.krgz.hr/>)
4. Gimnastički klub „Vindija“, Varaždin

a od 2010. godine i Klubovi:

5. Gimnastički klub „Aura“, Zagreb (<https://gkaura.hr/>)
6. Gimnastički klub „Trešnjevka“, Zagreb (<https://gktresnjevka.hr/>)
 - osnovan 2012. godine, program ritmičke gimnastike uvodi od jeseni 2022. godine.

Gimnastički klub Maksimir klub je s najdužom tradicijom njegovanja ritmičke gimnastike u Hrvatskoj, a ujedno i jedan od najtrofejnijih klubova. Mnogobrojne članice Gimnastičkog kluba Maksimir kao vježbačice, treneri ili sutkinje tokom 50 godina rada obilježile su razvoj ritmičke gimnastike u Hrvatskoj.

Zagrebački klubovi ritmičke gimnastike članice su Zagrebačkog gimnastičkog saveza, krovne udruge gimnastičkog sporta u gradu Zagrebu, koji je udružen u Sportski savez Grada Zagreba – zajednicu gradskih sportskih saveza. Sportski savez Grada Zagreba izrađuje i realizira Program javnih potreba u sportu Grada Zagreba, promiče i razvija politiku unapređenja sportske djelatnosti u Gradu Zagrebu, brine o talentiranim sportašima, stručnim kadrovima u sportu i njihovom usavršavanju, usklađuje rad svojih članova te brine o razvoju informatičkog sustava saveza i udruženih članica u službi razvoja sveukupnog sporta i dostupnosti informacija o dostupnosti sportskih programa svim zainteresiranim korisnicima (<https://www.zgsport.hr/>).

Sve članice Zagrebačkog gimnastičkog saveza temeljem Programa javnih potreba u sportu Grada Zagreba i Plana sredstava za sufinanciranje javnih potreba, koji se donose za svaku kalendarsku godinu, ostvaruju pravo na korištenje sredstva za sufinanciranje stručnog rada trenera, troškova

korištenja dvorana za trening, prigodne sportske priredbe... što svakako doprinosi razvoju ritmičke gimnastike u gradu Zagrebu kao najrazvijenijoj gospodarskoj i sportskoj regiji.

Pozitivan utjecaj računalne i informatičke tehnologije, sveobuhvatna revolucija u protoku i dostupnosti informacija na svim područjima ljudskog djelovanja i znanja, pa tako i sporta, otvaraju mogućnost da se šira javnost upozna s sadržajima ritmičke gimnastike koji se mogu pronaći na Internetu. Praćenje informacija preko interneta najbrži je način informiranja i komuniciranja sa svijetom (Jurinec, Furjan-Mandić, Vunić i Kolarec, 2005). Svi zagrebački klubovi prepoznali su prednosti Interneta te imaju aktivne web stranice sa podacima koji se stalno ažuriraju što im omogućava da dopru do većeg broja korisnika te lakše predstavljaju svoj klub, stručne voditelje, programe i lokacije na kojima ih provode. Na web stranicama Klubova mogu se pronaći svi dokumenti vezani uz upis u programe koje provode, te je omogućen on-line upis novih članova. Brzom protoku informacija, komunikaciji sa širom javnosti, medijskoj vidljivosti i promociji ritmičke gimnastike kao sportske discipline znatno je doprinijela i prisutnost Klubova na društvenim mrežama Facebook, Instagram, Twitter....

Od 2010. godine, u regiji „Sjever“ dolazi do značajnog napretka u području edukacije i razvoja infrastrukture za ritmičku gimnastiku. Pri tome je važno istaknuti edukaciju trenerskog kadra na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, uključivanje profesorica sa Katedre za ritmičku gimnastiku u rad Tehničkog odbora ritmičke gimnastike Hrvatskog gimnastičkog saveza (izv. prof. dr. sc. Josipa Radaš), Upravu Kluba ritmičke gimnastike Leda i Skupštinu Zagrebačkog gimnastičkog saveza (prof. dr. sc. Gordana Furjan-Mandić), te mentorstvo i stručna podrška voditeljicama svih programa u Gimnastičkom klubu Aura i Klubu ritmičke gimnastike Leda.

Djelovanje klubova regije „Sjever“ u ovom razdoblju usmjereno je na popularizaciju ritmičke gimnastike kao sportske discipline, uključivanje što većeg broja djevojčica u trenažni proces, uvođenje novih natjecateljskih programa i povećanje broja natjecanja na svim nivoima. Zahvaljujući kvalitetnom radu trenera u matičnim klubovima regije „Sjever“, koji su prepoznali važnost sustavne edukacije trenera i sudaca za podizanje sportske kvalitete gimnastičarki, članice hrvatske reprezentacije u kategoriji seniorke i juniorke na međunarodnim turnirima i velikim natjecanjima postižu sve bolje rezultate.

Unatoč značajnom napretku u posljednjih deset godina, razvoj ritmičke gimnastike u regiji „Sjever“ suočava se s nekoliko izazova od kojih je najveći nedostatak financijskih sredstava pa

klubovi često ovise o sponzorstvima, donacijama i ulaganju roditelja kako bi osigurali dovoljno sredstava za daljnji razvoj. Ulaganja u sportske objekte omogućila su bolje uvjete za trening i natjecanja. Izgradnja novih dvorana (SGC Aton Nedelišće, Arena Zagreb, SC Lučko) i obnova postojećih objekata omogućila je većem broju djece i mladih da se bave ritmičkom gimnastikom, a sportašima više sati treninga i kvalitetniju pripremu za postizanje vrhunskih sportskih rezultata. Klubovi iz regije „Sjever“ aktivno surađuju s lokalnom zajednicom i školama kako bi promovirali ritmičku gimnastiku i potakli veći broj djevojčica da se uključe u sport. Kako bi se osigurao nastavak priljeva novih talenta klubovi regije „Sjever“ i dalje aktivno rade na popularizaciji i promociji sporta, te nastavljaju jačati suradnju između klubova, škola i lokalnih zajednica. Posebno izazovna godina za zagrebački sport bila je 2020. godina (Covid-19, potres i poplava u gradu Zagrebu) te 2021. godina kada su se zbog suzbijanja širenja pandemije treninzi održavali on-line ili na otvorenom, a natjecanja u strogo kontroliranim uvjetima bez publike. Kako bi se za članice reprezentacije A, B i C statusa održao kontinuitet natjecanja uz kontrolne treninge uvodi se CRO-GYM liga.

3.2. Organizacija natjecanja i uspjesi

Klubovi ritmičke gimnastike regije „Sjever“ domaćin su mnogih značajnih natjecanja u ritmičkoj gimnastici, što je doprinijelo razvoju i popularizaciji ovog sporta.

U skladu sa Nacionalnom programom ritmičke gimnastike koji Tehnički odbor ritmičke gimnastike Hrvatskog gimnastičkog saveza donosi za svaki olimpijski ciklus i Propozicijama ritmičke gimnastike koje donosi za svaku kalendarsku godinu u regiji „Sjever“ redovito se organiziraju natjecanja u ritmičkoj gimnastici na gradskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini koja okupljaju najbolje gimnastičarke i prilika su mladim sportašicama da pokažu svoje vještine te steknu natjecateljsko iskustvo.

Klubovi ritmičke gimnastike regije „Sjever“ uspješno organiziraju međunarodne turnire koji promiču hrvatsku ritmičku gimnastiku na globalnoj sceni i na kojima iz godine u godinu sudjeluje sve veći broj natjecateljica, klubova i zemalja, a hrvatske vježbačice postižu zapažene rezultate:

Gimnastički klub Maksimir – Svibanjski turnir

Klub ritmičke gimnastike Leda – Leda cup i Turnir prijateljstva

Klub ritmičke gimnastike Zagreb – Christmas cup

Gimnastički klub Aura – Aura cup

Gimnastički klub Vindija – Vindija cup

Uz gore navedena, tradicionalna međunarodna natjecanja koja se organiziraju svake godine, važan iskorak u regiji „Sjever“ za promociju hrvatske ritmičke gimnastike na međunarodnom planu učinio je Klub ritmičke gimnastike Leda koji je 31.03.2012. godine u Zagrebu, Sportska dvorana Trešnjevka organizirao prvo međunarodno FIG natjecanje u Hrvatskoj za ritmičku gimnastiku u kategoriji juniorke i seniorke. Na prvom međunarodnom FIG natjecanju „Leda cup 2012“ sudjelovalo je 14 zemalja sa 27 vježbačica u juniorskoj i 26 vježbačica u seniorskoj kategoriji. Vrhovna sutkinja natjecanja bila je Mirjana Starčević. U narednim godinama klub nije nastavio sa organizacijom ovog natjecanja na FIG razini.

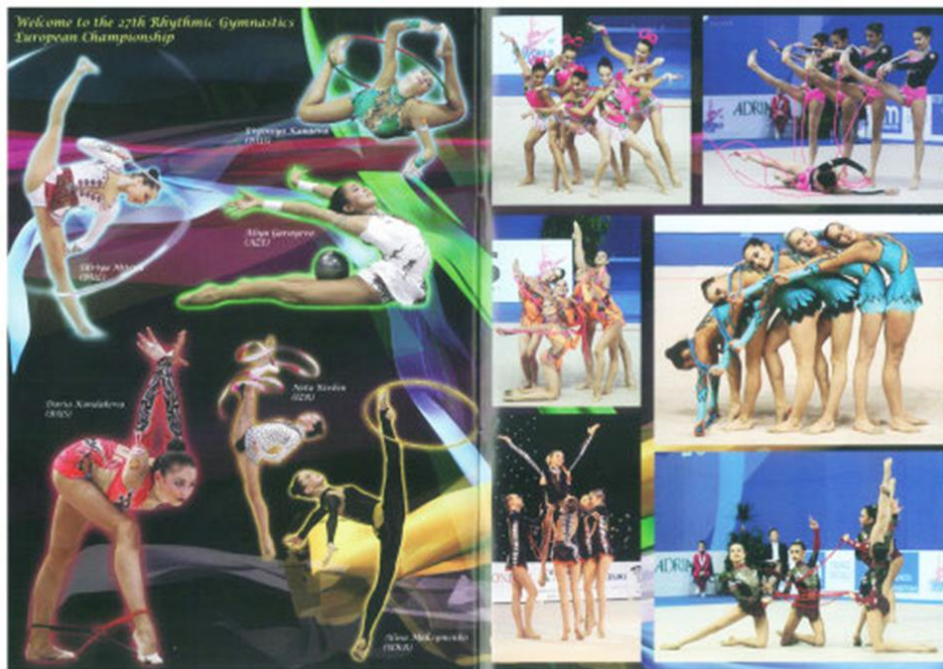
Za važnost razvoja ritmičke gimnastike u regiji „Sjever“, a time i u cijeloj Republici Hrvatskoj, u razdoblju od 2016. godine do danas posebno treba istaknuti Gimnastički klub Aura koji je 2010. godine osnovala Nika Crevatini kako bi svoje znanje i talent prenijela na mlađe generacije gimnastičarki. Klub je 2016. godine organizirao svoje prvo međunarodno natjecanje u ritmičkoj gimnastici Aura cup, da bi već sljedeće 2017. godine podigao organizaciju ovog natjecanja na višu razinu pa nakon stanke od pet (5) godina grad Zagreb, regija „Sjever“ i Republika Hrvatska ponovno imaju natjecanje FIG razine u ritmičkoj gimnastici. Na FIG Aura cup svake godine dolaze vrhunske gimnastičarke iz cijelog svijeta, a ove godine svoj dolazak najavljuje i Južna Koreja. Organizacija međunarodnog natjecanja FIG razine od izuzetne je važnosti za razvoj hrvatske ritmičke gimnastike jer hrvatske gimnastičarke imaju priliku natjecati se i družiti sa svojim gimnastičkim uzorima, a publika uživati u njihovim vježbama što nedvojbeno doprinosi promociji i popularizaciji ritmičke gimnastike kao sportske discipline. Sudjelovanje hrvatskih gimnastičarki na turnirima koji su priznati od strane Međunarodne gimnastičke federacije i imaju status FIG natjecanja od izuzetne je važnosti i za podizanje natjecateljske kvalitete vježbačica koje na njima ostvaruju sve zapaženije rezultate.

Najbolji rezultati hrvatskih gimnastičarki na FIG Aura cupu:

Lana Sambol, GK Aura - FIG Aura Cup (seniorke) – Zagreb 2021. (obruč) - srebro
Lana Sambol, GK Aura - FIG Aura Cup (seniorke) – Zagreb 2023. (lopta) - bronca
Gresa Ramadani, GK Aura - FIG Aura Cup (juniorke) – Zagreb 2023. (traka) - srebro

3.3. Prva Hrvatska juniorska grupna vježba

Zahvaljujući suradnji Klubova ritmičke gimnastike Leda i Zagreb, trenericama Tihana Ujević i Tihana Milas Bezjak, talentiranoj generaciji vježbačica u kategoriji juniorke (KRG Leda - Nadja Grozdanić, Lucija Juravić, Sara Troje; KRG Zagreb - Petra Ribarić, Leonarda Kunštić, Petra Tokić), stručnoj pomoći tadašnje predsjednice Tehničkog odbora ritmičke gimnastike gospođe Svitlane Sergijenko i financijskoj podršci Hrvatskog gimnastičkog saveza, s uspjehom je realiziran zahtjevan projekt formiranja juniorske grupne vježbe na nivou reprezentacije radi sudjelovanja na 27. Europskom prvenstvu u ritmičkoj gimnastici koje je održano u Minsku (Bjelorusija) od 27. do 29. svibnja 2011. godine. Prvi nastup reprezentacije Hrvatske u grupnim vježbama na ovako velikom natjecanju (22. mjesto) nije prošao nezapaženo pa je slika naših djevojaka uvrštena i u službeni Bilten natjecanja.

Slika 1. Bilten 27. Europskog prvenstva u ritmičkoj gimnastici – hrvatska juniorska grupna vježba (desni rub sredina)

Unatoč ciljevima koji su u dokumentu Strategija razvoja gimnastike u Hrvatskoj (2012-2020) utvrđeni za ritmičku gimnastiku („formiranje seniorske grupne vježbe radi pokušaja ostvarivanja plasmana na Olimpijske igre 2020“), nastojanjima Tehničkog odbora ritmičke gimnastike i oba kluba, te želji vježbačica da ova grupna vježba ostane na okupu i nastavi sa zajedničkim treninzima u kategoriji seniorki, od realizacije se zbog nedostatka materijalnih i financijskih uvjeta moralo odustati iako je formiranje prve hrvatske juniorske grupne vježbe značajno doprinijelo promociji i pozicioniranju hrvatske ritmičke gimnastike na međunarodnoj sceni.

3.4. Članice reprezentacije iz Klubova regije „Sjever“ – individualan program

Gimnastičarke iz regije „Sjever“ redovito sudjeluju na državnim prvenstvima gdje postižu izvrsne rezultate i osvajaju brojne medalje u svim dobnim kategorijama, što im osigurava status članica reprezentacije Hrvatske u ritmičkoj gimnastici. Kao članice hrvatske reprezentacije imaju priliku natjecati se pod hrvatskom zastavom na velikim natjecanjima (Svjetsko prvenstvo, Europsko prvenstvo, Mediteranske igre, Balkanijada, World cup i Grad prix turniri). Njihova brojnost i uspjesi značajno doprinose reputaciji regije „Sjever“ kao središta ritmičke gimnastike u Hrvatskoj.

Na temelju rezultata državnih prvenstava u ritmičkoj gimnastici objavljenih na internetskim stranicama Hrvatskog gimnastičkog saveza pod Rezultati – ritmička gimnastika, za potrebe ovog rada priložena je Tablica 1. sa prikazom broja sudionica državnih prvenstava za gimnastičarke „A“ programa u razdoblju od 2010. do 2024. godine po dobnim kategorijama, te Tablica 2. sa prikazom ukupnog broja gimnastičarki i broja gimnastičarki iz klubova regije „Sjever“ koje su na njima sudjelovale te osvojenim medaljama.

Tablica 1. Pregled broja sudionica natjecanja državnih prvenstava za gimnastičarke „A“ programa u razdoblju 2010. do 2024. godine – izrađeno prema rezultatima sa natjecanja objavljenih na internetskoj stranici Hrvatskog gimnastičkog saveza

GODINA	POJEDINAČNO I EKIPNO PHRG				VIŠEBOJSKO PHRG			
	ML.KADETKINJE	KADETKINJE	JUNIORKE	SENIORKE	ML.KADETKINJE	KADETKINJE	JUNIORKE	SENIORKE
2010	16	12	18	5	9	5	11	4
2011	11	8	12	6	9	6	12	6
2012	16	8	13	8	8	8	13	8

2013	12	6	8	8	7	4	7	7
2014	8	11	7	10	17	14	8	5
2015	25	21	8	5	6	16	7	4
2016	23	16	16	5	14	10	11	6
2017	18	15	16	4	10	11	17	2
2018	24	20	15	8	10	14	14	4
2019	20	19	17	8	11	17	16	4
2020	16	22	14	9	9	16	12	8
2021	13	17	19	10	9	9	14	9
2022	8	19	26	12	9	17	21	11
2023	18	11	21	15	9	12	24	14
2024					11	8	9+10	12

Izradio: autor

Tablica 2. Prikaz ukupnog broja gimnastičarki „A“ programa koje su sudjelovale na državnim prvenstvima u razdoblju 2010. do 2024. godine u svim dobnim kategorijama, u odnosu na broj gimnastičarki iz klubova regije „Sjever“ sa brojem osvojenih medalja

GODINA	POJEDINAČNO I EKIPNO PHRG			VIŠEBOJSKO PHRG		
	UKUPAN BROJ GIMNASTIČARKI	REGIJA SJEVER	OSVOJENE MEDALJE	UKUPAN BROJ GIMNASTIČARKI	REGIJA SJEVER	OSVOJENE MEDALJE
2010	51	34	56	29	25	10
2011	37	26	51	33	26	10
2012	45	33	59	37	27	10
2013	34	26	54	25	19	10
2014	36	34	45	44	27	9
2015	59	39	45	33	25	10
2016	60	38	49	41	32	9
2017	53	33	50	40	25	8
2018	67	41	55	42	32	10
2019	64	37	54	48	35	8
2020	61	34	53	45	25	9
2021	59	33	42	41	23	8
2022	65	34	43	58	29	9
2023	65	36	53	59	34	10
2024				50	34	11

Izradio: autor

Analizirajući aktualno stanje u hrvatskoj ritmičkoj gimnastici posebnu pozornost treba se posvetiti članicama reprezentacije Hrvatske u ritmičkoj gimnastici u kategoriji seniorke: Lana Sambol (2003) iz Gimnastičkog klub Aura i Tamara Artić (2004) iz Gimnastičkog kluba Vindija. Obje gimnastičarke višestruke su državne prvakinje u svim dobnim kategorijama, te uzor i nadahnuće

brojnim mladim hrvatskim gimnastičarkama. Zahvaljujući svom sportskom napretku ostvaruju kontinuirani rezultatski napredak hrvatske reprezentacije na međunarodnim natjecanjima.

Prema podacima objavljenim na internetskim stranicama Hrvatskog gimnastičkog saveza za članice nacionalnog tima u kategoriji seniorke, Tamara Artić je od 2013. do 2023. godine na državnim prvenstvima (pojedinačno i višeboj) osvojila ukupno 55 medalja od čega:

u kategoriji seniorke: 13 zlata, 5 srebra i 1 bronca

u kategoriji juniorke: 13 zlata i 1 srebro

u kategoriji kadetkinje: 12 zlata

u kategoriji mlađe kadetkinje: 9 zlata i 1 srebro

Poseban uspjeh je zlato osvojeno u vježbi s loptom – kategorija juniorke na FIG turniru u Luksemburgu 2019. godine.

Slika 2. Tamara Artić, GK Vindija

Prema podacima objavljenim na internetskim stranicama Hrvatskog gimnastičkog saveza za članice nacionalnog tima u kategoriji seniorke, Lana Sambol je od 2016. do 2023. godine na državnim prvenstvima (pojedinačno i višeboj) osvojila ukupno 28 medalja od čega:

u kategoriji seniorke: 8 zlata, 13 srebra i 4 bronce

u kategoriji juniorke: 2 srebra, 1 bronca

Poseban uspjeh, uz medalje osvojene na FIG Aura cupu, je bronca osvojena u vježbi s loptom – kategorija seniorke na FIG MTM, Ljubljana 2021.

Slika 3. Lana Sambol, GK Aura

Dominacija ovih gimnastičarki u kategoriji seniorki nastavljena je i na 33. Višebojskom prvenstvu Hrvatske koje je održano 27. i 28.04.2024. godine u Virovitici. Uz njih svakako treba istaknuti

rezultat mlade talentirane vježbačice Gresa Ramadani iz Gimnastičkog kluba Aura kojoj je ovo bilo prvo seniorsko natjecanje na nacionalnoj razini.

Iz rezultata višeboja (Slika. 4) jasno je vidljiva natjecateljska kvaliteta ove tri gimnastičarke u odnosu na ostatak gimnastičarki u kategoriji seniorke. Tako je državna prvakinja Tamara Artić s ukupnom ocjenom 116.450 ostvarenom za četiri rekvizita (obruč, lopta, čunjevi i traka) za čak 24 boda bolja od gimnastičarke Lua Cizel, koja je na četvrtom mjestu sa ukupnom ocjenom 92.050.

Borba za drugo mjesto vodila se između Lane Sambol i Grese Ramadani do posljednjeg rekvizita te je na kraju Gresa Ramadani bila druga s ukupnom ocjenom 106.550, a Lana Sambol natjecanje završila kao treća s ukupnom ocjenom 106.450.

33. Višebojsko prvenstvo Hrvatske

27.04.2024 - 28.04.2024 - SENIORKE (2008. g. i starije)

Rank	Country	Name/Club	Year	○				●				🔪				🌀				Score
				D	A	E	Ded.	D	A	E	Ded.	D	A	E	Ded.	D	A	E	Ded.	
1.	CRO	ARTIĆ Tamara Gk Vindija	2004	29.100 (1)				29.800 (1)				30.200 (1)				27.350 (1)				116.450
				13.900 8.60 5.30	7.700	7.500	-	14.100 8.60 5.50	7.900	7.800	-	14.400 9.40 5.00	8.000	7.800	-	12.200 8.60 3.60	7.750	7.400	-	
2.	CRO	RAMADANI Gresa GK Aura	2008	27.700 (3)				27.800 (3)				26.300 (2)				24.750 (3)				106.550
				13.000 8.10 4.90	7.150	7.600	0.05	13.200 8.50 4.70	7.300	7.300	-	11.800 7.80 4.00	7.550	6.950	-	10.200 6.70 3.50	7.500	7.150	0.10	
3.	CRO	SAMBOL Lana GK Aura	2003	27.900 (2)				28.000 (2)				24.750 (3)				25.800 (2)				106.450
				12.900 7.60 5.30	7.550	7.600	0.15	12.400 7.00 5.40	7.700	7.900	-	10.700 6.30 4.40	7.450	6.600	-	11.200 6.50 4.70	7.400	7.200	-	
4.	CRO	CIZEL Lua GK Aura	2008	24.300 (4)				22.800 (7)				21.800 (6)				23.150 (4)				92.050
				10.400 5.60 4.80	6.600	7.300	-	9.300 5.00 4.30	6.400	7.100	-	8.400 4.30 4.10	7.050	6.350	-	8.900 5.00 3.90	7.200	7.050	-	
5.	CRO	GAJSAK Bianca Ema GK Maksimir	0	21.450 (8)				24.750 (4)				24.350 (5)				20.750 (6)				91.300
				9.000 5.60 3.40	6.650	6.100	0.30	10.800 5.90 4.90	6.950	7.000	-	10.600 6.80 3.80	7.000	6.750	-	7.500 4.90 2.60	6.500	6.750	-	
6.	CRO	MATOSEVIC Ema KRG Zagreb	0	23.400 (6)				23.550 (6)				21.800 (6)				21.650 (5)				90.400
				9.800 6.20 3.60	6.550	7.150	0.10	9.900 5.60 4.30	6.850	6.800	-	9.600 5.40 4.20	6.300	5.950	0.05	8.400 5.40 3.00	6.700	6.550	-	
7.	CRO	BEŠIĆ LANA KRG Leda	2007	23.450 (5)				22.000 (9)				21.450 (8)				20.750 (6)				87.650
				10.200 6.00 4.20	6.650	7.100	0.50	10.200 5.60 4.60	6.250	6.100	0.55	8.800 5.00 3.80	6.950	6.000	0.30	7.700 4.70 3.00	6.750	6.300	-	
8.	CRO	Gvozden Mia GK Maksimir	0	23.100 (7)				23.750 (5)				24.400 (4)				15.950 (10)				87.200
				9.900 6.90 3.00	6.650	6.550	-	10.000 6.30 3.70	6.850	6.900	-	11.000 7.60 3.40	6.750	6.650	-	5.800 3.60 2.20	5.100	5.050	-	
9.	CRO	Gančev Siena GK Aura	2006	20.950 (9)				22.450 (8)				19.800 (9)				20.250 (8)				83.450
				8.100 4.40 3.70	6.400	6.450	-	9.100 5.10 4.00	6.300	7.050	-	7.900 4.30 3.60	5.950	5.950	-	7.700 5.00 2.70	6.150	6.400	-	
10.	CRO	Patrk Stella Klub ritmičke gimnastike "SIRENA"	2008	20.550 (10)				21.250 (10)				12.950 (12)				19.450 (9)				74.200
				8.200 4.50 3.70	6.250	6.100	-	9.000 5.00 4.00	6.250	6.000	-	4.300 2.20 2.10	5.000	3.950	0.30	7.100 4.10 3.00	6.550	5.800	-	
11.	CRO	Juricinec Dora KRG Zagreb	2008	17.500 (11)				18.600 (11)				15.500 (10)				14.250 (12)				65.850
				5.600 3.50 2.10	5.800	6.100	-	7.500 3.60 3.90	6.000	5.100	-	5.300 2.70 2.60	4.700	5.500	-	4.700 2.60 2.10	4.950	4.900	0.30	
12.	CRO	Bajus Sara KRSR RONDO OSIJEK	2008	15.800 (12)				16.850 (12)				14.100 (11)				14.950 (11)				61.700
				6.400 3.80 2.60	5.500	5.100	1.20	6.300 3.00 3.30	5.250	5.650	0.35	4.400 2.70 1.70	4.800	4.900	-	5.400 3.60 1.80	5.000	4.850	0.30	
13.	CRO	Pleše Lara KRG Pirueti, Virovitica	0	13.450 (13)				-				-				-				13.450
				4.000 2.20 1.80	5.500	5.050	1.10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Slika 4. 33. Višebojsko prvenstvo Hrvatske – rezultati gimnastičarki u kategoriji seniorke

Gimnastičarke Tamara Artić, Lana Sambol i Gresa Ramadani iz klubova regije „Sjever“ sudjelovale su nakon toga kao članice hrvatske reprezentacije na 40. Europskom prvenstvu u ritmičkoj gimnastici koje je održano u Budimpešti od 22. do 26.05.2024. godine.

Iz rezultata natjecanja objavljenih na (<https://results.smartscoring.com/live-results/1679fce6-7f0f-4f51-a6f2-cc3ab2dfdd50/result>) vidi se da su naše gimnastičarke najviše ocjene ostvarile u vježbi s loptom:

Tamara Artić 28.800 (40/76)

Lana Sambol 28.200 (45/76)

Najbolji plasman za hrvatsku reprezentaciju ostvarila je Tamara Artić koja je u vježbi s trakom zauzela 35. mjesto od 76 natjecateljica te se sa ocjenom 27.300 plasirala u prvu polovicu poretka.

4. ZAKLJUČAK

Hrvatska ritmička gimnastika ima bogatu povijest i tradiciju, koja se razvijala kroz godine unatoč izazovima i promjenama u sportskom okruženju. Zahvaljujući klubovima, sportskim djelatnicima, izgradnji novih sportskih objekata i ustrojavanju gimnastičkih centara, u razdoblju od 2010. godine do danas došlo je do značajnog razvoja ritmičke gimnastike u regiji „Sjever“, koja ima veliki utjecaj te značajno doprinosi razvoju ritmičke gimnastike kao sportske discipline i u drugim regijama Republike Hrvatske.

Unatoč značajnom napretku, razvoj ritmičke gimnastike u regiji „Sjever“ suočava se s nekoliko izazova od kojih je najveći nedostatak financijskih sredstava, pa klubovi često ovise o sponzorstvima, donacijama i roditeljima ritmičarki. Izgradnja novih dvorana (SGC Aton Nedelišće, Arena Zagreb, SC Lučko) i obnova postojećih objekata omogućila je većem broju djevojčica i mladih djevojaka da se bave ritmičkom gimnastikom, a ritmičarkama u sustavu natjecanja više sati treninga i kvalitetniju pripremu za postizanje vrhunskih sportskih rezultata.

Ritmička gimnastika kao sportska disciplina u Hrvatskoj nastavlja rasti, privlačeći nove generacije talentiranih ritmičarki i promičući sportsku izvrsnost. Razvoj ritmičke gimnastike u regiji Sjever od 2010. godine pokazuje kako sustavna edukacija, ulaganje u infrastrukturu i aktivna promocija sporta mogu rezultirati značajnim napretkom. Iz podataka u Tablici 1. i Tablici 2. vidi se dominacija klubova regije „Sjever“ po broju sudionica i broju osvojenih medalja na državnim prvenstvima pa se može zaključiti da klubovi i ritmičarke iz ove regije nastavljaju graditi temelje za buduće generacije talentiranih sportaša.

Od 2010. godine do danas ritmička gimnastika u regiji „Sjever“ značajno je napredovala, povećao se broj klubova, trenerica, sutkinja, natjecateljica i članica nacionalnog tima u svim dobnim kategorijama. Iako prostora za napredak uvijek ima, trenutačno stanje ritmičke gimnastike je zadovoljavajuće što se vidi iz rezultata koje ritmičarke postižu na međunarodnim FIG turnirima i velikim natjecanjima.

Ritmička gimnastika u Hrvatskoj ima svijetlu budućnost. Stalni napredak i rezultati na međunarodnoj sceni potiču sve veći broj djevojčica da se rano uključe u ovaj sport što je bitno za selektiranje novih talentiranih ritmičarki. Može se zaključiti da će nastavak međunarodnih uspjeha i jačanje domaće sportske scene, aktivna suradnja klubova sa lokalnom zajednicom i školama, te

jačanje suradnje između klubova biti ključni za daljnji razvoj i popularizaciju ritmičke gimnastike na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Iako za sada još nema naznaka, može se očekivati da će se u budućnosti u Hrvatskoj razviti i muška ritmička gimnastika, što će doprinijeti daljnjoj promociji i popularizaciji ritmičke gimnastike kao sportske discipline.

5. LITERATURA

European gymnastics. (30.04.2024). <https://www.europeangymnastics.com/discipline/rhythmic-gymnastics/intro>

FIG - Results. (30.04.2024). <https://www.gymnastics.sport/site/events/searchresults.php>

FIG - Rhythmic gymnastic. (5.7.2024.). <https://www.gymnastics.sport/site>

Furjan-Mandić, G. (2007). *Ritmička gimnastika: priručnik*. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Jastrjembskaia, N. i Titov, Y. (1999). *Rhythmic gymnastics: Hoop, ball, clubs, ribbon, rope*. Champaign: Human kinetics.

Jastrjembskaia, N. i Titov, Y. (2016). *Rhythmic gymnastics: International Federation of Gymnastics*. Vermont: EPBM i. e. Echo Point Books & Media.

Jurinec, J., Furjan-Mandić, G. i Kolarec, M. (2008). Ritmička gimnastika za muškarce - novi sport. U B. Neljak (ur.), *Stanje i perspektiva razvoja u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 520-523). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez (HKS)

Jurinec, J., Furjan-Mandić, G., Vunić, M. i Kolarec, M. (2005). Ritmička gimnastika na internetu (Rhythmic gymnastics on internet). U V. Findak i K. Delija (ur.), *Informatizacija u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije* (str.192-195). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez (HKS)

Kolarec, M. i Jurinec, J., (2008). Stanje i perspektiva „C“ programa u ritmičkoj gimnastici. U B. Neljak (ur.), *Stanje i perspektiva razvoja u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 320-323). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez (HKS)

Kristofić, I., Stolnik, S., i Remar, M. (2009). *Sokolstvo i gimnastika u Varaždinu*. Varaždin: Gimnastički klub Varaždin.

Nacionalni program u Ritmičkoj Gimnastici za 2022. (30.04.2024). <https://hgs.hr/wp-content/uploads/2022/01/nacionalni-program-2022-2024..pdf>

Naša priča. Gimnastički Klub Trešnjevka. (05.07.2024). <https://gktresnjevka.hr/nasa-prica/>

O klubu. Klub Ritmičke Gimnastike Zagreb. (05.07.2024). <https://www.krgz.hr/o-klubu/>

O nama. GK Aura. (05.07.2024). <https://gkaura.hr/o-nama/>

O nama. KRG LEDA. (05.07.2024). <https://krgleda.hr/o-klubu/>

Općenito o RG. Hrvatski Gimnastički Savez. (05.07.2024). <https://hgs.hr/opcenito-o-rg/>

Povijest Gimnastičkog kluba Maksimir. Gimnastički klub Maksimir Zagreb. (30.04.2024). <https://gkmaksimir.hr/upoznaj-nas/povijest-kluba/>

RG - Sutkinje. Hrvatski Gimnastički Savez. (05.07.2024). <https://hgs.hr/rg-sutkinje>

Rhythmic gymnastics. FIG - Rhythmic Gymnastics - History. (30.04.2024). <https://www.gymnastics.sport/site/pages/disciplines/rg-history.php>

Službene Vijesti SA Izvršnog Odbora HGS-A održanog 22. 6. 2024. Hrvatski Gimnastički Savez. (05.07.2024). <https://hgs.hr/sluzbene-vijesti-sa-izvrsnog-odbora-hgs-a-odrzanog-22-6-2024>

Tijelo Saveza - to rg. Hrvatski Gimnastički Savez. (05.07.2024). <https://hgs.hr/tijelo-saveza-to-rg>

Wikimedia Foundation. (13.04.2024). *Ritmička Gimnastika.* Wikipedia. https://hr.wikipedia.org/wiki/Ritmi%C4%8Dka_gimnastika

Wolf-Cvitak, J. (2000). *Ritmičko-sportska gimnastika (skripta).* Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.

Wolf-Cvitak, J. (2004). *Ritmička gimnastika.* Zagreb: Kugler

Wolf-Cvitak, J. i Lizačić, C. (1998). *Povijest hrvatskog športa.* Zagreb: Josip Kramaršek.

Zagrebački Gimnastički Savez. ZGS. (30.04.2024). <https://www.zgs.hr/savez-clanice.php>

Značaj i istorijat razvoja ritmičke gimnastike. (30.4.2024). https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1259/objava_65689/fajlovi/2_Tjelovjebene_kompozicije_Znacaj_i_istorijat_razvoja.pdf